

Jesús, l'home ple de l'Esperit Sant

Jacint Duran

Fa pocs dies vam tenir una pregària a l'església d'Arenys de Mar i, quan anàvem cap a la sagristia per celebrar després la missa i vespres, un dels frares que anava amb mi va veure a les escales de l'altar un cigarro. Vam pensar que havia estat el Màxim. El Màxim és un noi jove que cada dia ve a demanar menjar. Nosaltres donem el menjar en uns horaris determinats perquè si no ens tornàriem micos, i el Màxim, cada dos per tres és allà, fora d'hora. Aquella tarda li havíem dit que tornés a l'hora establerta, i es va queixar i va marxar. Quan vam veure el cigarro al terra vam pensar que era cosa del Màxim, i més, quan després ens vam adonar que davant del nen Jesús, on normalment hi havia les quatre espelmes d'Advent, en faltava una. Ell viu en una casa d'okupes i segurament li faltava una espelma. Coses d'ell, ja el coneixem.

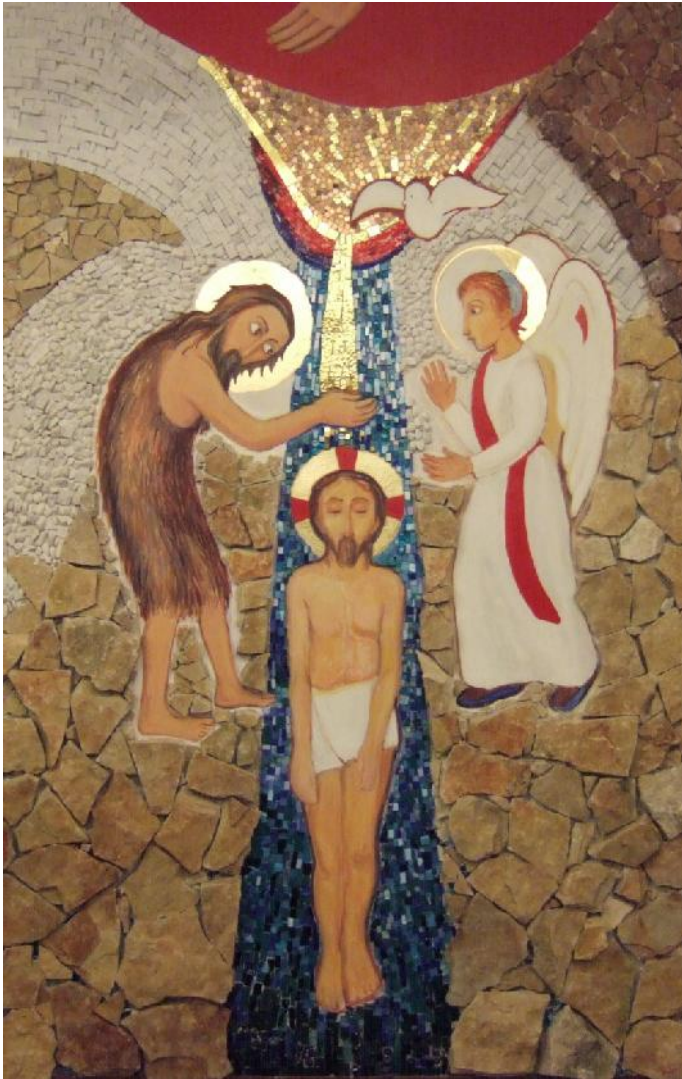
Em vaig anar a revestir i vaig sortir cap a la cripta on fèiem la missa i, passant per allà, sempre em giro per veure el nen Jesús que està il·luminat. Em vaig fixar i... Què li havia passat? Em vaig aproximar i vaig adonar-me que estava totalment embolicat, molt ben embolicat, amb un mocador i, fins i tot, amb una caputxa que li tapava el caparró i se li veia només la cara al nen Jesús. Em va fer gràcia. Què va fer el Màxim? Cuidar, tapar el nen Jesús perquè no tingués fred.

No és la primera vegada que passa una cosa com aquesta. Tenim un Natzarè que porta la creu i la corona d'espines. Hi va haver una època en què, tot sovint, desapareixia la corona d'espines, fins que un dia vam trobar el lladre. Era un xicot que venia per l'església i que no estava massa bé del cap. Ell li treia la corona. Un dia vam veure com ho feia i se l'emportava. El vam aturar però no ens volia donar la corona. Al final, ens va dir que ens la donava amb la condició que no li poséssim al Natzarè perquè li feia mal...

Crec que hi ha un sol desig profundíssim en l'ànima humana, que està destrossada, pobrissona, que és el desig profund de cuidar, de compadir, d'estimar Déu. És això el que unifica l'ànima humana. És el desig profundíssim de cuidar Déu, fins i tot de compadir-lo, d'estrènyer-lo, de plorar amb Ell.

Hi ha molts textos bíblics que subratllen la nostra set de Déu: "Escolta, Israel: el Senyor és el nostre Déu. El Senyor és l'únic. Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb totes les forces" (Dt 6,4-5). O com diem en el salm: "Tot jo tinc set de Déu, del Déu que m'és vida"(Sl 42). O bé: "La meva ànima s'ha enamorat de Vós... L'amor que em teniu val més que la vida"(Sl 63).

Tal com diu el principi de la Bíblia, sobre el caos primitiu –i sobre el nostre caos actual– hi alena l'Esperit Sant, que és el gran anhel de Déu que cova en els nostres cors. Jesucrist només podrà ser acollit, perquè és una font d'aigua viva, per aquells que són capaços de sentir i d'aguantar la infinita set de Déu que hi ha en el nostre interior. Sant Francesc diu en una de les seves admonicions: "És l'Esperit Sant qui acull Crist en l'Eucaristia". És aquest anhel profund que hi ha en el nostre interior. Crist és una font d'aigua viva. El que hem de preguntar-nos és: Som capaços de sentir la set infinita que tenim d'Ell? Aquest és el problema. El que realment fa a la persona humana és la set de Déu, que és l'Esperit que anhela en els nostres cors.

Ja sabem que en els evangelis sinòptics i en l'evangeli de sant Joan, es concentren els records primitius dels cristians. Els records que es troben als sinòptics (Marc, Mateu i Lluc), tenen una certa semblança. Joan és el més diferent. Els sinòptics tenen tres relats que sempre van junts i que expliquen el començament de la vida pública de Jesús. Com sabeu, Mateu i Lluc tenen narrats la infantesa de Jesús, i Joan se'n va als orígens, al principi de tot. Sant Marc és l'únic que no té un pròleg. Per a tots, comença pròpiament l'evangeli amb la vida pública de Jesús. I els evangelistes posen tres escenes que van juntes: Joan Baptista, el baptisme de Jesús i les temptacions. Els tres relats tenen a veure amb l'Esperit Sant.

La gran promesa que fa Joan Baptista referent a Jesús és aquesta: "Jo us batejo amb aigua perquè us convertiu; però el qui ve després de mi és més fort que jo, i jo no soc digne ni de portar-li les sandàlies: ell us batejarà amb

l'Esperit Sant i amb foc." (Mt 3,11). La gran promesa segons Joan Baptista és que Jesús ens bateja amb Esperit Sant i amb foc.

Quan girem els ulls cap al Baptisme de Jesús, ens trobem una cosa semblant. El cel s'obre i davalla l'Esperit Sant sobre Jesús. I tot seguit, què fa l'Esperit Sant? Empeny Jesús cap al desert per ser temptat.

I si mirem sant Joan, també ens trobem el mateix. Diu: Sobre aquell que ve l'Esperit Sant i s'hi queda, aquell és pel qual tu has vingut. Jo soc testimoni. Per tant, Jesús és sobre el qual ha vingut l'Esperit Sant, i roman.

Si mirem els textos, veurem que el de Marc diu: "Per aquells temps, Jesús vingué des de Natzaret de Galilea i fou batejat per Joan en el Jordà. I tot seguit, mentre sortia de l'aigua, veié el cel que s'esquinçava i que l'Esperit, com un colom, baixava cap a ell. I una veu digué del cel: Tu ets el meu fill, el meu estimat, en tu m'he complagut" (Mc 1,9-11)

Els textos dels altres evangelis són bastant semblants, amb matisos. Lluc afegeix una cosa ben maca. Diu: "Tot el poble es feia batejar, i Jesús també fou batejat" (Lc 3,21). Per tant, aquest sentit de comunió que té l'evangeli de sant Lluc, que subratlla molt la importància dels petits, dels pobrissons dels pecadors i com Jesús n'és a prop.

El text continua: “Mentre pregava, el cel s'obrí, i l'Esperit Sant baixà cap a ell en forma visible, com un colom”. Jesús veié el cel obert i que l'Esperit baixava sobre d'ell. És una experiència de Jesús. En Marc i Lluç se subratlla l'experiència íntima que té Jesús en aquell moment. Sant Mateu ho matisa i en lloc de dir: “Tu ets el meu fill”, dirà: “Aquest és el meu fill”. Per tant, va dirigit a aquells que estan llegint el text.

Ens trobem davant d'una experiència no del que Jesús és, sinó de la missió de Jesús. Sant Joan, en el seu pròleg, desenvolupa més àmpliament qui és Jesús. Aquí es tracta de la missió. Nosaltres, els cristians, sabem i subratllem que la revelació de Déu està feta en la persona de Jesús. Els textos subratllen del mateix Jesús: “Ara ha arribat el temps”, “el Regne de Déu està enmig vostre”. Hi ha un text que diu: “Si jo trec dimonis pel poder de l'Esperit Sant és que el Regne de Déu ha arribat a vosaltres” (Mt 12,28).

Jesús té una consciència de majestat que és molt difícil de reduir. Té una consciència d'ell mateix que sobrepassa tot pensament. Quan està a Jerusalem, després d'haver expulsat els venedors del temple, li pregunten: “Amb quina autoritat fas tot això? Qui te l'ha donada aquesta autoritat?” (Mt 21,23). La paraula *autoritat* està present al llarg de tot l'evangeli. Ja sant Marc, diu al principi: “La gent estava admirada de la seva doctrina, perquè els ensenyava amb autoritat i no com ho feien els mestres de la Llei” (Mc 1,22). La pregunta que li fan al final de la seva vida és: “Qui te l'ha donada aquesta autoritat?”. I ell diu: “Jo també us faré una pregunta. Si me la contesteu, també jo us diré amb quina autoritat faig tot això. El baptisme de Joan, d'on venia: de Déu o dels homes?” (Mt 21,24-25). Com no saben què respondre, no diuen res, i Jesús no respon tampoc però, indirectament, està responent. S'està referint a aquesta experiència. L'experiència del baptisme de Jesús és una experiència fundant, no del que ell és sinó de la seva missió. Tant és així, que queden una mica atabalats davant de Jesús. Al Sermó de la Muntanya dirà: “Ja sabeu que es va dir... Doncs jo us dic...” (Mt 5). Vet aquí la força del *jo* de Jesús. Té una autoritat que arrenca de no sabem on. Això portarà un desgavell en el Nou Testament i els seus contemporanis: “Qui és aquest?” Llavors hi haurà moltes respostes: “És el profeta que esperàvem”, “és el Messies”, “en Ell habita la plenitud de la divinitat”, “és el Fill de Déu”, o com diran al final de l'evangeli de sant Joan, “Senyor meu i Déu meu”, que comença ja dient-ho al principi de l'evangeli: “Al principi existia el qui és la Paraula. La Paraula estava amb Déu i la Paraula era Déu” (Jn 1,1). L'afirmació arrenca d'una manera de fer de Jesús que descol·loca. Ens trobem davant d'algú que es presenta com a més que Messies, més que Fill de Déu, més que tot... Tots els títols li queden petits.

De Jesús podríem dir que és el pneumatòfor, el portador de l'Esperit. Sant Efreem diu que Jesús és el pneumatòfor, el que porta la unció de l'Esperit i, en la creu, és com si fos un vas de nard que es trenca i escampa la seva olor. Aquí ens trobem en aquest punt de tanta concentració que podríem dir que és el forat negre de tota la creació, que ho atreu tot. El pes específic del *jo* de Jesús ho atreu tot. És en el moment del bateig de Jesús, “en tu m'he complagut”, del que ell té consciència, no simplement de qui és sinó de la seva missió. Llavors l'Esperit se l'emporta al desert. Per què? Us imagineu que tinguéssim aquesta consciència? La consciència infinita, divina, de Jesús, podia ser interpretada de moltes i variades formes. Per això ens trobem davant de les temptacions.

A les temptacions de Jesús, ens trobem amb quelcom típicament cristià, que és el discerniment de l'Esperit. On i com l'ha de portar a terme? Lluç acaba el relat de les temptacions amb una frase que no té sant Mateu: “Un cop el diable hagué esgotat tota mena de temptacions, s'allunyà d'ell fins al moment oportú” (Lc 4,13). De facto, podríem dir que tota la vida de Jesús és un discerniment dels esperits, un discerniment d'on està l'Esperit de Déu i

on està l'esperit que porta a la mort, l'esperit maligne. Certament que la nostra fe té manaments, té uns dogmes, i no es tracta de posar-ho en qüestió, sinó que es tracta de posar el punt central en el discerniment fi de l'Esperit. Es tracta d'anar descobrint com actua aquest Esperit.

Les temptacions de sant Mateu i les de Lluc tenen un ordre diferent. Les de Lluc 4 diuen: "Jesús, ple de l'Esperit Sant, se'n tornà del Jordà. L'Esperit el va conduir al desert durant quaranta dies i era temptat pel diable. Aquells dies no va menjar res i a la fi tingué fam. El diable li digué: Si ets el fill de Déu digues a aquestes pedres que es facin pans. Jesús respon: no sols de pa viu l'home sinó de tota paraula que surt dels llavis de Déu. Després el diable se l'endugué enlaire i li mostrà en un instant tots els reialmes del món i li digué: et donaré tota l'autoritat i la glòria d'aquests reialmes que m'ha estat confiada. M'ha estat confiat a mi i la dono a qui vull. Adora'm i tot serà teu. Jesús respongué: diu l'Esclusiva, adora el Senyor el teu Déu i dona culte a ell tot sol". Aquestes són les dues primeres temptacions, la del pa i la del poder. Hem dit que això es va veient també a la vida de Jesús. Recordem que en la multiplicació dels pans apareix aquesta temptació.

Aquest text de la multiplicació dels pans és molt important. Sant Marc i sant Mateu el posen duplicat i sant Lluc només el posa una vegada. Sant Marc dirà que hi havia 5000 homes, i sant Mateu dirà que eren 5000 homes i dones. A la segona multiplicació tant de Mateu com de Marc es parla de gent. Sant Lluc també posa gent, en general. Aquest text és molt important per veure com Jesús va discernir i quin és el punt d'inflexió per entendre on està l'Esperit de Jesús.

Si llegim el final de la multiplicació dels pans, en el text de la Bíblia interconfessional diu: "Jesús va fer pujar els seus deixebles a la barca". La traducció litúrgica diu: "Jesús obligà a pujar a la barca". A altres llocs es diu: "Empenyé". Què passa aquí? La multiplicació dels pans és un moment relativament bo i, en canvi, veiem a Jesús tot nerviós, que obliga als seus deixebles a pujar a la barca. Per què? Què li passa? Quins nervis té Jesús? Després se'n va tot sol a la muntanya. Què li ha passat? Ens quedem amb un interrogant. Però si llegim la mateixa escena al capítol sisè de sant Joan es veu el que ha passat. Explica la raó per la qual Jesús actua d'aquesta manera. Al final de la multiplicació dels pans la gent l'empenyia perquè el volien fer rei. Fixem-nos en l'esquema: Jesús envia els seus dotze deixebles de dos en dos, sense bossa ni sarró ni menjar, com a ovelles enmig de llops, desarmats, a predicar el Regne. Simultàniament, l'evangeli posa la decapitació de Joan Baptista. Immediatament tornen els dotze i diu l'evangeli que hi havia molta gent allà, tanta que Jesús se'n va sol a la muntanya i quan arriba ho troba ple de gent. I subratlla el text de Marc que sols eren *andros* (homes). Joan Baptista no era un qualsevol; alguns fins i tot el tenien per Messies. Per tant, amb l'assassinat de Joan Baptista hi ha una moguda gran en el poble. I la gent què fa? Es gira cap a Jesús perquè es posi al davant del moviment de revolta. I per això són únicament homes, un nombre molt elevat d'homes.

Estem davant de la temptació que li fa el diable. Es tracta de fer servir els mitjans de força per imposar la seva manera de fer. Aquí hi ha el problema, i ens el trobem contínuament en la història de la humanitat. Quants béns han justificat assassinats i més assassinats? Extrapolo, però l'Estat Islàmic, que aixeca crítiques a molta gent fins i tot musulmana, com ho justifica? Primer, s'ha d'imposar pel terror. Quan la gent tingui por, llavors podem imposar la pau que Déu vol per a tothom. Aquest és el mateix pensament que tenien els nazis, els marxistes i la revolució francesa, que tothom la lloa ara, el segle de les llums, però que va representar una gran massacre. Aquesta és la qüestió, primer terror i després implantar el paradís. Aquesta és la gran temptació que té Jesús. Per tant, per discernir l'Esperit, Jesús, el primer que va fer ell és

renunciar al poder, renunciar a tot el que significa un aparell estatal. Tenia un poble, però no un estat.

L'altra temptació ja la sabem. El posa a dalt del pinacle del temple i li diu: "Si ets el fill de Déu, tira't daltabaix i donaré ordre als àngels de guardar-te i et duran a les palmes de les mans". Aquesta frase ve d'un salm que llegim cada diumenge a completes i la fa servir el dimoni. I li diu: "Tira't daltabaix". Li diu que es mostri, que faci un miracle. Aquí és no forçar físicament, no forçar violentament, sinó forçar a través de la imposició per sobre de la raó, a través d'un signe miraculós que s'imposa. Jesús li diu: "No temptis el Senyor, el teu Déu".

Aquesta temptació la va exemplificar molt bé un escriptor, Nikos Kazantzakis, que agafa el text final de les temptacions de sant Lluç: "S'allunyà d'ell fins al moment oportú". La gran temptació al final de la vida de Jesús, al moment de la passió: "Salva't tu mateix, si ets Fill de Déu, i baixa de la creu!" (Mt 27,40). No ets el Messies? No ets Déu? Doncs, baixa! És el que ens posa més nerviosos de Déu.

Aquesta no és una cosa exterior a nosaltres, ens passa contínuament a la vida familiar, en les malalties, en el que veiem per la tele, en el que li passa al veí, en els pobres que vénen... Hi ha una senyora que ve tot sovint a l'església del convent i diu: "Dos mil anys demanant per la pau... i per què demanem si no serveix per a res?" Aquest és el problema bàsic. Aquesta temptació de Crist és la temptació de la humanitat, és la temptació del Messies. I Jesús, no baixa de la creu. Aquest és el gran escàndol del cristianisme, i afrontar-lo costa molt perquè ens quedem amb un Déu sense passar per Jesús. I quan parlem d'un Déu sense passar per Jesús no entenem Déu; almenys Jesús es fa estimar. Jo no l'entenc, però l'estimo.

Hi ha un text a Mateu 11,2 que narra com Joan Baptista està a la presó abans de ser mort: "Joan era a la presó. Va saber les obres que feia el Messies. Va enviar els seus deixebles a preguntar-li: Ets tu el que ha de venir o hem d'esperar a un altre? Joan està sorprès pels signes tan petits que fa Jesús. I Jesús respon: "Aneu a anunciar a Joan el que sentiu i veieu" (Mt 11,4): "Els cecs hi veuen, els coixos caminen, els leprosos queden nets, els sords hi senten, els morts

ressusciten, els pobre reben l'anunci joiós..." I acaba el text dient: "Feliç aquell que no em rebutjarà". Feliç el qui no s'escandalitzi de mi. Té moltes traduccions aquest final. Per què m'he d'escandalitzar de que els morts ressuscitin? Més aviat m'he de meravellar. Una altra traducció diu: "Feliç el qui no quedarà decebut". I per què no quedarà decebut? Perquè Crist continuarà. I una altra cosa, el text posa "els cecs hi veuen, els sords hi senten, els morts ressusciten..." però el text realment diu "hi ha cecs que hi veuen, hi ha sords que hi senten, hi ha paralítics que caminen, hi ha morts que ressusciten". Per això s'entén una mica que puguin quedar decebut.

Per tant, què és el que pot decebre de Jesús? Jesús, al principi del seu camí, ja assumeix que algú quedarà decebut d'ell. I segurament que aquesta va ser la decepció de Judes, i de Joan, i la nostra. Quina és? Que els miracles de Jesús tenen dos connotacions que val la pena de subratllar. Quan hi ha un miracle, aquest no va contra la natura. Aquests miracles no estan en contra de la naturalesa sinó que la fe amplia la naturalesa, li obre les possibilitats. I, per altra banda, el miracle és, en els evangelis, un signe per dir que Déu, en Jesucrist, hi és, que el Regne hi és, però que el miracle no anul·la la creu. La creu no la podem reduir perquè hi ha el vèrtex de la història quan hi ha hagut el mal. La creu no es pot esborrar. Però, de tant en tant el Senyor, quan vol i quan ho creu pedagògic, mostra que Ell hi és, a vegades d'una manera desconcertant i, a vegades, fins i tot una mica ridícula des de la nostra perspectiva. Però ell mostra que hi és. Els signes dels miracles de Jesús eren com dir: "El Regne hi és", però no pel poder, per la imposició, o per l'anul·lació de la llibertat humana. Hi és a través del camí que porta a la creu i a la resurrecció.

Per tant, si aquí no hem quedat decebut és que no hem fet el camí de la fe. Hi ha un moment determinat, en el camí de la fe, que un ha de quedar decebut de Jesús, perquè les expectatives infantils o profundament humanes xoquen amb el seu camí, que és un camí molt diferent del que nosaltres normalment pensem.

Per discernir l'Esperit de Jesús hem de tenir en compte aquestes coses. L'Esperit de Jesús normalment és al·lèrgic al poder, és al·lèrgic a les grans manifestacions, és al·lèrgic a la imposició, fins i tot imposicions intel·lectuals, grans demostracions. La fe no va en contra de la raó però va més enllà de la raó i no queda anul·lada per ella. Déu no s'imposa.

Hem dit que els evangelis comencen amb aquesta triple imatge: Joan, el baptisme de Jesús, les temptacions. Ens hem aproximat a l'evangeli del baptisme de Jesús i hem vist les temptacions. Ara anem al primer, Joan promet que Jesús batejarà no simplement amb aigua sinó amb Esperit Sant i amb foc. Aquí hem d'anar a raure primer al que coneixem més, l'esperit del dimoni. Hi ha un text que és molt interessant per ser llegit sense prejudicis, el de l'endimoniat de Gerasa, a Marc 5. Aquí, quan Jesús està barallant-se amb el dimoni, al final li pregunta: "Com et dius?" I respon: "Legió, perquè som molts". Quin és el problema de la persona humana, de la humanitat? El diàbolos, que en grec vol dir *sortir* i *dispersar*. És dispersió.

Quina és la diferència entre un cos mort i un cos viu? Que el cos viu té un punt de referència, tot conflueix en un sol punt. Tot el cos treballa pel conjunt. En canvi, en el cos mort, tothom treballa per lo seu, la cuca per ser cuca, les formigues per lo seu... Hi ha dispersió, diàbolos. En canvi, quan un cos és viu, encara que ho hagi passat malament, tots treballen per l'harmonia d'una sola realitat.

Com et dius? "Legió, perquè som molts". Aquest és el nostre dimoni. I fixem-nos com el descriu l'evangelista: "Després van arribar a l'altra banda del llac, al territori dels gerasencs. Així que Jesús saltà de la barca va venir un home posseït d'un esperit maligne". D'on venia? De

les coves sepulcral, estava entre els morts no entre els vius, s'havia aïllat dels seus companys. Quan hi ha el diable, el primer que passa és l'aïllament, la solitud, la mort. S'estava entre les coves sepulcral. Ningú no era capaç de lligar-lo, ni tant sols amb cadenes. No tenia control sobre si mateix ni els altres el podien contenir, perquè moltes vegades havia trencat les cadenes i havia trossejat els grillons amb què volien lligar-lo. Ningú no tenia prou força per dominar-lo. Sempre, de nit i de dia, anava pels sepulcres i per les muntanyes cridant i donant-se cops de pedra. O sigui, fent-se mal ell mateix. És tota una descripció del diàbolos. Quina és la força de l'Esperit? La força de l'Esperit és precisament el que fa que la persona tingui un cor indivís, un sol cor. Aquí hi ha la força. L'Esperit Sant és un de sol. Sortir de la multitud i tenir un sol cor.

El gran problema d'aquest diàbolos és comunitari. Jesús no volia un estat i menys un exèrcit, però volia una família. Recordem aquell text en què la mare i germans de Jesús el volien veure perquè estava sonat, perquè el tenien per boig (Mt 12,46). Li diuen: "La teva mare i els teus germans són aquí fora i et volen veure. Qui és la meua mare? Qui són els meus germans? I mirant a l'entorn digué: tots aquests que escolten la Paraula de Déu són el meu germà, la meua germana, la meua mare".

Aquest és un punt cabdal. El que vol Jesús, l'Esperit de Jesús, certament que és unificar el cor de la persona humana, però això no és independent, sinó que està profundament lligat a la creació d'una fraternitat en la qual Ell és el centre, en què tots són germans, germanes, mares de Jesucrist, la família de Jesús que el segueix. Aquesta família no és qualsevol família. Jesús dona els criteris de l'Esperit per a aquesta comunitat. Són bàsicament cinc.

El primer que proposa a Marc 10,17 (el jove ric) és: "Et falta una sola cosa: Vés, ven tot el que tens, dona-ho als pobres i segueix-me". Aquí hi ha una característica bàsica de la fraternitat de Jesús, dels germans de Jesús. Que la fe, o passa per la butxaca o no hi ha fe. Certament hi haurà alguns que ho han de deixar tot. En canvi, per exemple Zaqueu dirà que ven la meitat dels seus béns i retorna diners als que ha estafat. Marta i Maria tenien casa seva a disposició dels altres, igual que la casa de la sogra de Pere. Per tant, el que era seu va passar a ser comunitari. El mateix Bernabé va vendre el terreny que tenia i el donà a la comunitat. La comunitat de Jesús ho tenien tot en comú. Fixem-nos que la part econòmica, a l'evangeli, és important. S'ha de ser pobre, s'han de relativitzar els diners. És la primera característica que subratlla el text.

La segona és fruit d'aquesta. Pere diu: Nosaltres hem deixat la casa i els germans... què ens tocarà? Però Jesús, d'alguna manera, agafa la pregunta de Pere i diu: "Us asseguro, tothom que per mi i per l'evangeli hagi decidit deixar casa, germans, germanes, mare, pare, fills o camps, rebrà ja en el temps present cent vegades més de cases, germans, germanes, mares, fills, camps i també persecucions" (Mc 10,29). El text diu que aquell qui ha renunciat a aquestes coses en rebrà cent vegades més perquè entra en una fraternitat i, per tant, queda molt més ampliat. Nosaltres, els frares, això ho confirmem. Quan un té diners o el que sigui, quan professa solemnement ha d'agafar tot allò i donar-ho als pobres. No pot donar-ho a l'orde, està prohibit. Ho ha de donar als pobres o als familiars, o a qui sigui, menys a la comunitat. Jesús diu que aquells que fan això rebran cent vegades més en cases... Nosaltres els frares hem deixat la nostra casa però tenim cases arreu, i més de cent. Qui entra seriosament a l'Església no queda sol. El text diu que rebrà cent vegades més en cases, camps, mares... però hi ha una cosa que no, el pare. En aquesta comunitat no hi ha pare. Fixem-nos que dirà: "No anomeneu a ningú pare, perquè de pare només en teniu un i tots vosaltres sou germans" (Mt 23,9).

Les altres tres són més conegudes. “No judicar”, que és una de les coses que més allibera. Tot el Sermó de la Muntanya està basat, sobretot, en aquest punt. I què vol dir no jutjar? No vol dir no intervenir, sinó al revés, intervenir, però molt més. Per exemple, quan hi ha un accident, primer arriba la policia i després l’ambulància. La policia pregunta qui és el culpable, jutja. El metge què fa? No jutja, cura; diagnòstica i cura. El que toca al cristià és aquesta segona part, ser com el metge. És molt més eficaç. Quan busquem el culpable travem la possibilitat d’actuar. Per tant, pobre, sense pares, no jutjar.

El quart és la no violència. Si us peguen en una galta perdoneu... Aquí hi ha una cosa molt seriosa i molt gruixuda. I, lògicament, sense poder.

I volia acabar amb el text de Lluç 22,24. És aquella discussió de qui és el primer. Estant al sant sopar: “Després hi hagué entre ells una discussió (Lluç ho posa en un lloc clau de la vida de Jesús) la de qui era el més important. Jesús els digué: als reis de les nacions els dominen com si fossin amos i als qui tenen poder damunt d’elles es fan dir benefactors, però entre vosaltres no heu d’actuar així”. Jesús no vol un estat, Jesús no vol un exèrcit, però sí que vol una comunitat, en la qual no s’actui com al món, sinó a la inversa. Llavors, afegeix: “El més important entre vosaltres ha d’ocupar el lloc del més petit, i el qui mana, ha de fer com el qui serveix, perquè qui és més important? El qui seu a taula o el qui serveix? No és el qui seu a taula? Doncs jo soc entre vosaltres com el qui serveix”. I sant Joan continuarà el text amb el rentament de peus (Jn 13).

El Nou Testament agafa el mateix Déu de l’Antic Testament, que és el Déu a favor dels pobres, però aquest Déu del Nou Testament en Jesucrist és el Déu pobre, impotent, senzill, que no s’imposa, que serveix. És tota una mentalitat a la que jo encara no hi hem arribat.

